

Bibel OCH BEKÄNNELSE

Nr 2 2022 – ÅRGÅNG 36. LUTHERSKA BEKÄNNELSEKYRKANS TIDNING

© DEPOSITPHOTOS

Ukrainsk flicka i veteäker i ett land som nu hårt drabbats av krig.

BIBEL OCH BEKÄNNELSE

Tidning för Lutherska Bekännelsekyrkan i Sverige. Utkommer med 4 nummer om året.

Redaktör: Ingvar Adriansson.

e-mail: in.adriansson@bredband.net

Redaktionssekreterare: Birgitta Erlandsson,

e-mail: bordinerlandsson@gmail.com

I gemensam nordisk redaktion även Kjell

Petter Bakken (layout), Tor Jakob Welde

(Norge); Hans Ahlskog, Ola Österbacka

(Finland).

Redaktionens adress:

Bibel och Bekännelse, c/o Adriansson,

Släntvägen 10, 33135 Värnamo,

Expedition: Eivor och Kerstin Waljö,

Märta Ljungbergsv. 55, 341 35 Ljungby,

e-mail: ekwaljo@gmail.com

Internet: www.bekannelse.se

Prenumerationsavgift 180 kr per år

och gåvor till tidningen: LBKs bankgiro

306-7345. Från utlandet: IBAN: SE 07 9500

0099 6042 0227 3365. BIC: NDEASESS.

Ange "pren." resp. "gåva till BoB" samt

namn och adress.

Överföring till LBK 9960 4202273365.

Swish 1232643161.

LUTHERSKA BEKÄNNELSEKYRKAN (LBK)

Vi tror att Gud har skänkt hela världen glädjebudskapet om den försoning som skett i Kristus. Vi tror att Jesus Kristus

till sin natur är sann Gud, att han har blivit människa för vår skull, levtt ett syndfritt liv, lidit och dött i vårt ställe och uppstått från de döda.

Genom tron tar vi emot denna försoning, får förlåtelse för våra synder och har löfte om evigt liv tillsammans med Gud. Syftet med vår kyrkas existens är att föra vidare detta glädjebudskap, och att samlas kring predikan, dop och nattvard för att växa i den tro vi fått av Gud.

Vår tro har en enda grundval, nämligen det Ord som Gud har gett oss i Gamla och Nya testamentets heliga skrifter. Det är Gud själv som har inspirerat de mänskliga författarna till Bibelns 66 böcker, och därför ska dessa skrifter inte förstås som mänskliga produkter utan som Guds eget ord. Bibelns ord är den enda normen för sann kristen lära.

Vi bekänner oss till de lutherska bekännelseskrifterna samlade i Konkordieboken från år 1580, eftersom vi funnit att de helt överensstämmer med vår församlings enda grundval: Bibeln.

Vår tro är inte ny, utan har funnits i alla tider, där människor har tagit till sig Guds ord och rättat sig efter det. Eftersom vi har förstått att vi är stora syndare inför Gud behöver vi Guds ords rena och klara undervisning, där förlåtelse och upprättelse skänks åt oss genom förkunnelsen av Jesu försoningsverk.

Vi delar tro och kyrkogemenskap med KELK, den Konfessionella evangelisk-lutherska konferensen, som består av mer än 20 kyrkor runtom i världen. Tillsammans är vi omkring en halv miljon kristna i denna internationella gemenskap, och det är vår önskan att allt fler ska dela vår gemenskap, där Frälsaren Jesus och syndernas förlåtelse alltid står i centrum.

Från redaktionen

I detta nr av BoB vill vi förmedla en tankeställare utifrån finländsk horisont när det gäller kriget i Ukraina. Det är en lärorik påminnelse om finska vinterkriget för oss svenskar som haft fred i över 200 år.

Europa upplever oroliga tider. Ett krig pågår mellan grannländer. Som det verkar är orsaken en enda mans makthunger. Jämförelser har gjorts med Adolf Hitlers galenskap på 1930-talet som ledde till andra världskriget, och det har också talats om en klar risk för ett tredje världskrig.

Mycket har skrivits och sagts om bakgrunden till kriget, och för många hotar det att bli alltför tungt. I Ukraina verkar en av våra systerkyrkor med ett par tusen medlemmar. Deras nöd är vår nöd. Det är naturligt att vi i detta nummer orienterar om situationen för dem, som nu är mycket svår.

Samtidigt ökar oron för hur det ska gå för oss grannländer. I Finland har vi ännu minnen från vinterkriget, som utbröt på ett liknande sätt: en diktator beslöt sig för att oprovocerat kuva ett fredsälskande folk som ville leva i frihet, för att han ansåg att landet hörde till hans intressesfär. Om folket som bodde här brydde han sig inte. Många gav sitt liv eller sin hälsa för friheten. Också vi som växte upp i krigets skugga minns den rädsla som rådde under de högst osäkra åren efteråt.

Bibeln talar tydligt om att det ska komma svåra tider innan Jesus kommer tillbaka. Krig och farsoter räknas upp som tecken på detta. Den som kan sin Bibel kan inte låta bli att påminnas om vad den lär om tecknen på att Jesu återkomst är nära. Många kommer med mer eller mindre dramatiska uttolkningar av Uppenbarelsebokens symbolspråk. Men en sak är helt klar: Bibeln talar om en slutlig katastrof, när allt ska brännas upp i eld och när Gud sedan ska skapa nya himlar och en ny jord.

Hur ska vi ställa oss till allt detta? Ska vi förlita oss på Nato?

När vinterkriget hade brutit ut och situationen såg helt hopplös ut för vårt land vädjade dåvarande president Kyösti Kallio om förbön för Finland. Stora skaror samlades i kyrkorna och bad. Och Gud hörde bönerna och lät Finland få fortsätta som ett fritt land, även om det blev stympat.

När man i dag jämför med vinterkriget säger man ofta att det var de heroiska kämparna som räddade vårt land då. Men psaltarpsalmen 31 som många ukrainare ber i dag talar inte om att våra öden är i våra egna händer (se s 10). Den uttrycker sanningen koncentrerat i bönen: "Min tid är i dina händer."

Ryssland motiverar kriget mot Ukraina med att ukrainarna behöver befrias från fascism och det västerländska samhällets dekadens. Och visst är vårt västerländska samhälle fördärvat av syndens högmod. Visst är det berättigat att Gud straffar våra ogudaktiga samhällen, så som han tvingades staffa Israel av fiendefolken från öster. Det viktigaste i detta är att vi söker Herren och omvänder oss. Och vi ska inte låta oss förledas av svärmiska idéer utan ivrigt rannsaka Skriften.

Vår framtid står inte i våra egna händer, inte heller är det Nato som har makt att skydda oss mot det orättfärdiga våldet. Det är Herren allena som har makten. Och han har lovat vara med de sina, som flyr till honom, och genom bedrövelser och nöd leda oss tills vi för Jesu skull når fram till den salighet som väntar i himlen.

Ola Österbacka

De första vittnena till uppståndelsen

och varför evangelisternas påskberättelser framstår som så äkta och trovärdiga

En grupp kvinnor var de första vittnena till att Jesu grav var tom. Lukas berättar att de var Maria Magdalena, Johanna och Maria, Jakobs mor tillsammans med några andra kvinnor (Luk 24:10). Markus ger oss ännu ett namn, Salome (Mark 16:1). Tidigare hade Jesus rest omkring och förkunnat tillsammans med de tolv apostlarna och även några kvinnor som hade blivit botade från onda andar och sjukdomar: Maria som kallades Magdalena – från henne hade sju onda andar farit ut – och Johanna, hustru till Herodes förvaltare Kusas, samt Susanna och många andra som tjänade dem med vad de ägde (Luk 8:2-3).

I Jerusalem gick de flesta åskådarna hem strax efter att judarnas kung hade dött på korset på långfredagens eftermiddag. Men alla hans vänner och kvinnorna som hade följt honom från Galileen stod på avstånd och såg detta (Luk 23:49). De var förtvivlade över att de hade förlorat honom som de var så glada åt och hade satt sitt hopp till. Nu rasade allt.

Dessa kvinnor var också vittnen till att Jesu döda kropp togs ner från korset, sveptes i en linneduk och lades i en ny klippgrav i närheten av Golgata. Rådsheren Josef från Arimatea ordnade med detta. Det fanns inte tid till någon fullvärdig begravning eftersom det snart var sabbat.

Men när vilodagen var över gick de tidigt i gryningen med välluktande oljor och salvor för att göra Jesus en sista tjänst. De fann graven öppen och tom, och änglar från Gud berättade att Jesus hade uppstått. De fick i uppdrag

att gå och berätta det för de andra vännerna. Medan de rädda men jublande glada var på väg mötte Jesus dem och hälsade dem. Han sa: *Var inte rädda!* De höll om hans fötter och tillbad honom, och han skickade dem vidare till apostlarna (Matt 28:8-10).

Apostlarna tyckte deras ord var tomt prat och trodde inte på dem (Luk: 24:11). Men strax efteråt gick det upp för dem att Jesus faktiskt hade blivit levande igen. För han visade sig och pratade med den ene efter den andre: Petrus, två Emmausvandrare och apostlarna som om kvällen var samlade bakom stängda dörrar. Han gav dem många bevis på att han levde, när han under fyrtio dagar lät dem se honom och talade med dem om Guds rike (Apg 1:3-4). De hallucinerade inte, såg inte syner, det var ingen vålnad som visade sig. Jesus åt ju bröd och fisk tillsammans med dem och lät dem som ville få känna på såren från spikarna i hans

händer och fötter. Han visade sig för både små och stora grupper av lärjungar.

Inte oväntat finns det många i vår tid som är väldigt kritiska till det kristna påskbudskapet om uppståndelsen. Dessa berättelser måste vara uppdiiktade, menar de. Moderna, rationella människor kan väl inte acceptera sådant? (Även för två tusen år sedan var det väldigt många som inte ville acceptera det). De första kristna hade väl bara konstruerat en historia för att försöka övertyga folk om att deras avrättade läromästare hade blivit levande igen.

Men något som talar starkt emot att evangelisternas berättelse var uppdiiktad var just detta att det var

kvinnor som fick rollen att vara de första vittnena om uppståndelsen. Alla fyra evangelisterna nämner det. Om de var ute efter att få folk i samtiden att tro på en uppdiiktad händelse skulle de helt säkert valt män till rollen som de första sanningsvittnena. Varför det? Har inte kvinnor alltid genom kyrkans historia vittnat för sina medmänniskor om Frälsaren? Jo, och de har på många olika sätt spelat en mycket viktig roll i kyrkans liv.

Här är inte man och kvinna. Alla är ni ett i Jesus Kristus skriver aposteln Paulus i Gal 3:28, samtidigt som det är klart att det inte är meningen att män och kvinnor ska ha precis samma tjänaruppgifter. Ändå är det anmärkningsvärt att kvinnor ges en roll som vittnen till uppståndelsen. För i det judiska samhället på den här tiden blev kvinnor faktiskt inte räknade som giltiga vittnen på samma nivå som män. Varken GT eller NT säger

något om att det är Guds vilja att det ska vara på det sättet. Men det var dessvärre så att det på den tiden hade utvecklats en sådan kultur. Där en kvinnas vittnesutsaga stod i strid med vad ett manligt vittne hade sagt blev det kvinnliga vittnet vanligen inte taget på allvar.

Så om jag hade varit en lärjunge till Jesus medan han levde här på jorden och gärna ville *dikta upp* en berättelse för att överbevisa så många som möjligt om att han efter sin död på korset faktiskt hade blivit levande igen - då skulle jag väl inte vara så dum att jag gav en grupp *kvinnor* rollen som de första vittnena om uppståndelsen? Det skulle ju bara försvaga tilltron till min berättelse. Maria Magdalena som sju onda andar farit ut ur – skulle det vara strategiskt uttänkt av evangelisterna att presentera *henne* som ett viktigt första vittne om Jesu uppståndelse? Nej, evangelisterna ville bara berätta sanningen, vad som faktiskt hände den morgonen, hur osmart det än var att nämna den detaljen om kvinnorna. Vi kan alltså vara tämligen säkra på att en *uppdiktad* berättelse från den tiden skulle ha sett annorlunda ut.

Här kan tilläggas att evangelierna framställer de manliga lärjungarna som föga ståndaktiga och hjältemodiga. Både före och efter korsfästelsen och uppståndelsen är de trolösa, svaga, feiga och rädda. De somnar i Getsemane, flyr när det blir farligt och Petrus förnekar tre gånger att han känner Jesus. Om berättelserna om påsken hade varit *uppdiktade*, varför skulle de då innehålla sådana pinsamma detaljer om den nya trosrörelsens ledarfigurer och ambassadörer? Också detta är en sak som vittnar om att evangelisterna har gett oss den osminkade sanningen.

En del menar att trovärdigheten försvagas av att de fyra evangelisterna skiljer sig från varandra när det gäller en del detaljer, bland annat vilka av kvinnorna vid

graven som nämns vid namn. Men tänk då på att till exempel i rättsaker räknas det tvärtom som *mer* trovärdigt om olika vittnen *inte* ger nästan identiska förklaringar. Det är helt naturligt att oberoende vittnen ser på samma sak från lite olika vinklar och därför nämner olika detaljer. Om flera vittnen framträder och säger nästan samma sak uppkommer snart en misstanke om att de i förväg kommit överens om vad de ska säga.

Annat som talar starkt emot att budskapet om uppståndelsen skulle vara uppdiktad:

- Överstepräster och de äldste spred ett rykte att lärjungarna stulit Jesu kropp medan de romerska vakterna sov (Matt 28:11-15). Så sent som ca år 150 e Kr skriver Justinus Martyren att judiska utsända på den tiden reste runt i Medelhavsområdet och försäkrade folk om just detta. ("Dialog med juden Tryfon"). Men om det var sant att de stulit ett lik, hur kunde då den tidigare så deprimerade och rädda Petrus stå fram tillsammans med sina vänner bara några veckor efter påskdagen, mitt i Jerusalem, och förkunna om uppståndelsen offentligt? Glada och frimodiga och *med stor kraft bar apostlarna fram vittnesbördet om Herren Jesu uppståndelse* (Apg 4:33). De var som förvandlade! Myndigheterna förbjöd dem att förkunna, men de svarade: *Vi för vår del kan inte hålla tyst med vad vi har sett och hört* (Apg 4:19). Som ögonvittnen till den uppståndne var de villiga att bli arresterade, torterade och avrättade på grund av sitt vittnesbörd. De hade ingenting att vinna på att gå i döden för en uppdiktad historia. Men under de kommande åren led nästan alla apostlarna martyrdöden.

- Rabbinen Saulus från Tarsus var beryktad för sina förföljelser av kristna. Han blev omvänd sedan den uppståndne Kristus uppen-

barat sig för honom på vägen till Damaskus. Aposteln Paulus var Jesu speciellt *utvalda redskap för att bära fram mitt namn inför hedningar och kungar och Israels barn* (Apg 9:15). Han författade stora delar av Nya testamentets heliga skrifter. De kristna var naturligt nog i början skeptiska till honom för han hade ju för en kort tid sedan försökt utrota dem. Hur var en sådan märkvärdig förvandling möjlig om uppståndelsen var uppdiktad? Utan uppståndelsen skulle vår tro vara helt tom och meningslös skriver Paulus (1 Kor 15:14ff), och han berättar att Jesus vid ett tillfälle *visade sig för mer än fem hundra bröder på samma gång. De flesta av dem lever än, även om några har insomnat* (1 Kor 15:6f). Detta skrev han år 55 e Kr. Han inbjuder nästan till att kontrollera saken. Det är bara att hitta något av flera hundra ögonvittnen och fråga.

Som troende kristna vill vi att människor ska inse att Jesu uppståndelse verkligen ägde rum. Evangelisternas berättelser är trovärdiga. Guds ord ger oss sanningen. Men minst lika viktigt är det att människor förstår *varför* det skedde, vilken betydelse uppståndelsen har. Han utlämnades till döden för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull (Rom 4:25). Jesu uppståndelse betyder att han som vår ställföreträdare har vunnit seger över synd och död. Uppståndelsen var kvittot som visar att hela vår skuld verkligen är betald. Och var och en av oss får lita på att detta skedde *för mig*. Vi som tror på honom ska leva om vi än dör! Eftersom han uppstod ska också vi som tillhör honom en gång uppstå till evigt liv.

Tor Jakob Welde

Evangelisation i ljuset av pingstdagen

© DEPOSITPHOTOS

Som kristna vill vi nå ut med evangeliet till vår omgivning. Vi önskar att det ska finnas goda tillfällen att dela evangeliet. Tillfällen när vi har tid att samtala om evangeliet med människor som är intresserade av att höra. Samtal när vi förstår den vi samtalar med, så att vi kan kommunicera på rätt sätt. Vi kan också önska att vi ska kunna vara goda vittnen även när vi är i miljöer där människor generellt sett inte är intresserade av evangeliet. Att vi får mod, kärlek och tålamod.

Allt detta kan vi se vid pingstdagen. Vi ska se vad pingstdagen betyder för oss, när vi vill föra ut evangeliet. Dels ska vi se vad som är unikt för pingstdagen och som får konsekvenser för oss, inte för att det ska upprepas utan för att det ska hända då hade frälsningshistorisk betydelse. Dels ska vi också se på vad som är likadant även för oss.

Jesus hade sagt till sina lärjungar:

”Lämna inte Jerusalem utan vänta på vad Fadern har lovat, det ni har hört av mig. Johannes döpte med vatten, men ni ska om några dagar bli döpta i den helige Ande.”

Och strax därefter: ”Men när den helige Ande kommer över er, ska ni få kraft och bli mina vittnen i Jerusalem, i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns” (Apg 1:4-5,8).

När sedan pingstdagen kommer är de alla samlade. De har stannat i Jerusalem, som Jesus har befallt dem. Och så kommer Anden över dem. Detta sker på ett märkbart sätt: Huset som de befinner sig i fylls av ett dån ”som när en våldsam storm drar fram” och tungor som av eld sätter sig på var och en av dem (Apg 2:2-3). Så uppfylls de av Anden och börjar tala främmande språk.

De som hör ljudet samlas för att se vad som händer. Det är judiska män som bor i Jerusalem. Vissa av dem bor där permanent, andra är där över högtiden för att fira pings-

ten. De är på många sätt redan förberedda för att förstå och ta emot det budskap de kommer att få höra. De har fått lära sig Skriften. Jesus har nyligen verkat hos dem och gjort underverk, något som var känt av alla. Han har sedan dömts oskyldigt och flera av dem har varit med om att förkasta Jesus. Petrus har därför mycket att anknyta till när han predikar, sedan de samlats på grund av att de hör dån som av en stormvind. Innan Petrus börjar predika hör de också Guds väldiga gärningar förkunnas på sina egna språk, trots att de kommer från många olika platser och talar olika språk.

Gud gav därför minst sagt ett tillfälle att sprida evangeliet vid pingstdagen. Genom sin försyn hade han förberett människorna. Och genom underverk (ljudet av stormvinden och förkunnelsen på olika språk) skapade han ett intresse så att människor kom till platsen och sedan förundrades. På platsen fanns också särskilda vitt-

nen till Jesu verksamhet och uppståndelse, som Gud nu också utrustade på ett särskilt sätt med sin Ande, för att förkunna evangeliet.

Vi ska först stanna inför de frälsningshistoriska konsekvenserna av denna dag. Här började evangeliet på allvar att spridas, efter Jesu uppståndelse. Lärjungarna fick nu "kraft att bli mina vittnen i Jerusalem, i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns". Att evangeliet har nått oss är alltså en fortsättning på det som inleddes på pingstdagen.

De särskilda tecken som Gud använde för att bekräfta sitt ord har även de en särskild plats i frälsningshistorien. Gud bekräftade på så sätt också apostlarna som sina sändebud, så att det var tydligt att Gud talade genom dem. En apostel skulle först och främst vara ett vittne, särskilt till Jesu uppståndelse (Apg 1:22; jfr 1 Kor 9:1) och hans verksamhet bekräftades av Gud genom under och tecken, som Paulus förklarar: "Det som kännetecknar en apostel har blivit utfört hos er med all uthållighet, genom tecken, under och kraftgärningar" (2 Kor 12:12). På detta sätt kunde också kyrkan ta emot apostlarnas ord som Guds ord.

När vi ska tillämpa betydelsen av pingstdagen för oss idag, så får vi därför börja med det som är gjort en gång för alla. Sedan Kristi verk var fullbordat såg Gud till att evangeliet gick ut i världen och även att vi fick apostlarnas undervisning nedtecknad och vidareförmedlad genom kyrkan. Det är därför evangeliet också har nått oss, att vi har biblar och även att vi

själva har fått den frälsande tron.

När vi nu ska föra vidare budskapet om syndernas förlåtelse för Kristi skull, så står vi i en delvis annorlunda situation än apostlarna. Vi väntar inte på att Gud ska komma med sin Ande från himlen på ett påtagligt sätt. Guds Ande kommer till oss stilla, genom Skriftens ord och i dopet, nattvarden och avlösningen.

Däremot har vi på liknande sätt som apostlarna uppmanats att stanna där vi är. Apostlarna skulle stanna i Jerusalem, där de befann sig, vi ska vara kvar i våra kallelser. "Men var och en ska leva i den ställning som Herren har tilldelat honom, så som Gud har kallat honom" (1 Kor 7:17).

Detta får också konsekvenser för hur vi delar med oss av evangeliet. De människor vi möter är inte alltid förberedda och de har inte heller alltid intresse av att höra evangeliet. Då får vi leva bland dem och be Gud om utrustning för att utföra hans verk. Också vi behöver Andens kraft för vårt uppdrag. När man möter människor som är bortvända från Gud, så kan det bli påfrestande i längden. Jesus talar om detta, att "eftersom laglösheten ökar kommer kärleken att kallna hos de flesta" (Matt 24:12). Vi får därför be om Andens frukt och också vända oss till nådemedlen för att bli styrkta. Vi kan behöva både kärlek, mod och tålamod för att dela med oss av Guds ord. Detta är ett stort Andens verk, även om det inte är lika påtagligt som språkundret på pingstdagen.

Vi behöver också förstå de människor vi talar med, för att

kunna förklara för dem. Här har vi förstås den fördelen att vi har växt upp i den kultur som vi är sända att vara missionärer i. Vi känner den väl, från vår skolgång, från media som vi tar del av och genom våra vänner. På det sättet har Gud delvis redan utrustat oss för att kommunicera med vår omgivning. Och vi kan också fråga om och lyssna på vad våra vänner tror, så att vi bättre förstår hur de tänker.

Samtidigt ber vi också här om vishet och Guds ledning. Och vi vet också att Gud verkar genom sina kristna som Kristi kropp, så att vi som enskilda kroppsdelar själva sällan behöver göra allt. Vi får vara en del i det verk Gud utför, när evangeliet fortfarande går ut. Vi skapar förutsättningar för detta främst genom att själva fortsätta att ta del av evangeliet, så att Guds Ande fortsätter sitt verk med oss och så att vi styrks i vad vi ska säga istället för att bli allt mer påverkade av den omgivande kulturen.

Detta kanske inte ser så spännande ut – att vara trogen i sin kallelse, att höra Guds ord, att samtala med icke-kristna vänner utan att man kanske alltid märker så mycket förändring i hur de tänker – men vi vet att Gud är verksam. Vi håller fast vid korsets teologi: Att vi inte alltid ser så mycket framgång för våra ögon, men om vi har fokus på Kristi kors och syndernas förlåtelse, så kommer Gud att vara med oss och utföra sitt verk. Också en sådan tillit är en Guds gåva.

Anders Nissen

Ukraina – ett europeiskt slagfält

Den 24 februari 2022 kungjorde presidenten i Ryska federationen, Vladimir Putin, att en ”speciell operation” hade satts igång för att bekämpa nazister och fascister i grannlandet Ukraina. Kort efteråt stiftades en lag som gjorde det straffbart att tala om krig. Ändå uppvisar handlingarna en grymhet som överträffar det mesta av kända krigsbrott från vår tid.

Den ryska invasionen hade förberedats en tid genom hårda politiska utspel och en stor mobilisering av militär kring Ukrainas gränser. Ändå kom krigsutbrottet som en chock för många. I Ukraina har vi tusentals trossyskon, som nu har sett sina liv bli radikalt förändrade. Många har tvingats fly, och män i arbetsför ålder har förbjudits lämna landet för att finnas till förfogande för tjänstgöring i armén.

Hur har det gått för dessa trossyskon? Vi vill försöka beskriva det, men först ger vi en historisk bakgrund till kriget och en översikt över Ukrainas lutherska kyrka. Den förra rektorn för det teolo-

giska institutet i Ternopil, pastor John Vogt, har gett oss en aktuell översikt.

Något om Ukrainas historia

Du har troligen hört om slaget vid Poltava under din skoltid? I det slaget, som ägde rum sommaren 1709, stod två stormakter mot varandra, anförda av Sveriges Karl XII och Rysslands Peter den store. Huvuddelen av Sveriges armé förintades och kungen retirerade med spillror av sin armé till Turkiet. Några år efter detta drabbades Finland (som då var en del av Sverige) av Stora ofreden och ryssarna hotade också på svenska sidan.

Vad har detta att göra med Ukraina? Jo, för att Poltava ligger i mellersta Ukraina. Och också för att det ryska stormaktsväldet skapades efter detta slag, samtidigt som Sveriges tid som stormakt var slut. Putin drömmer om att återställa det gamla ryska väldet.

Kievriket (även kallat Kievrus) uppstod på 800-talet under Rurikdynastin. Ruserna hade enligt Nestorskrönikan (från 1100-talet)

nordisk bakgrund. Om det vittnar det finska namnet på Sverige: Ruotsi, och Roslagen. Kiev sägs ha grundats av vikingar. Mycket av historien är dunkelt och omstritt.

Kiev (ukrainsk stavning Kyjiv) är en av de äldsta städerna i Östeuropa. Kiev kristnades i slutet av 900-talet. Staden förstördes 1240 under en mongolisk invasion. Senare tillhörde den Storfurstendömet Litauen, Polen och Ryssland. Inom Sovjetunionen var Kiev den tredje största staden efter Moskva och Leningrad. Krimhalvön har räknats till Ukraina från 1954.

Ukrainska är enligt grundlagen från 1996 det enda officiella språket i Ukraina. Två tredjedelar av befolkningen sägs ha ukrainska som modersmål, men ryska är hemspråk i stora delar av landet. 24 % har ryska som modersmål. Grundlagen ger rätt att använda och utveckla kultur på ryska och nio andra minoritetsspråk. Språkfrågan har varit ett konfliktämne.

Ukraina förklarade sig självständigt 1991 med Leonid Kravtjuk som förste president. Han

efterträddes av Leonid Kutjma 1994. Samma år blev Ukraina samarbetspartner med EU och 1997 skrevs ett vänskapsavtal med Ryssland. Ny president 2004 blev Viktor Janukovyjtj som strävade efter ett närmande med Ryssland och vars stöd huvudsakligen fanns i de östra delarna av landet. Hans motståndare var Viktor Justjenko, som tillsammans med Julia Timosjenko lyckades ogiltigförklara valet (den orangea revolutionen i västra och norra Ukraina). I nyval 2005 blev Justjenko president. Han ville orientera Ukraina mot EU.

Janukovyjtj återkom som president 2010. Valet polariserade nationen ytterligare. I december 2013 skrev presidenten ett samarbetsavtal med Ryssland efter att ha brutit förhandlingarna om ett avtal med EU. Detta ledde till ett flera månader långt uppror med demonstrationer och gatukravaller, kallat *Euromajdan*. Den 22 februari 2014 genomförde oppositionen en statskupp varvid presidenten och regeringen tvingades lämna landet.

Den autonoma republiken Krim, med 60 % etniska ryssar, förklarade sig därpå självständig med stöd av en omdiskuterad folkomröstning och med bistånd av enheter från Ryssland. Sedan lät den sig annekteras av Ryska federationen, vilket har förklarats ogiltigt och lett till sanktioner från EU och USA. År 2019 vann Volodymyr Zelenskyi presidentvalet på ett övertygande sätt.

Ungefär 60 % av befolkningen bekänner sig till ortodox kristendom. Det finns tre ortodoxa kyrkor i Ukraina:

(1) *Ukrainska ortodoxa kyrkan* – *Moskvapatriarkatet* står under den ryske patriarken Kirill som är Putintrogen. Den är den största kyrkan i Ukraina och den enda som varit erkänd av andra ortodoxa kyrkor. Den befinner sig i konflikt med Kievpatriarkatet.

(2) *Ortodoxa kyrkan i Ukraina* – *Kievpatriarkatet* grundades 1992 av metropoliten Filaret, som bröt sig ur Moskvapatriarkatet och därför blev exkommunicerad. Samma år gick den samman med *Ukrainska autokefala ortodoxa kyrkan* (grundad 1921 men inte erkänd av Sovjetunionen eller andra ortodoxa kyrkor) under ledning av dess patriark Skrypnyk. När denne dog året efteråt skildes

Ukrainas lutherska kyrka (ULC), församlingar och pastorer:

Kiev: biskop Vyacheslav Horpynchuk
Kharkiv: Victor Khaustov
Izium (Ilium): Victor Khaustov
Tokmak: Oleksandr Ferschenko
Zaporizhia: Oleksandr Ferschenko
Berezhuvate: Yuri Tutski
Ivanivka: Serhiy Somin
Hamove: Serhiy Somin
Kherson: Serhiy Somin
Malyn: Dmytro Didkivski
Radomyshl: Dmytro Didkivski
Kremenets: Roman Anduntsiv
Ternopil: Taras Kokovski
Lazarivka: Serhiy Romaniuk
Ivano-Frankivsk: Serhiy Romaniuk
Oleksandria: Oleksandr Dich
Khmelnytski: Oleksandr Husaar

de åter då de inte kunde enas om efterträdare. 2018 förenades kyrkorna igen under patriarken av Konstantinopel, vilket ledde till en brytning mellan Konstantinopel och Moskva. En tredje grupp inom denna kyrka är avhoppare från Moskvapatriarkatet.

(3) I västra Ukraina finns också *Grekisk-katolska kyrkan*, som accepterar påven men som iakttar ortodox tradition.

Ukrainas lutherska kyrka, ULC

Ukrainas kristendom har sina rötter i den österländska kyrkan redan från slutet av 900-talet. Från reformationstiden på 1500-talet

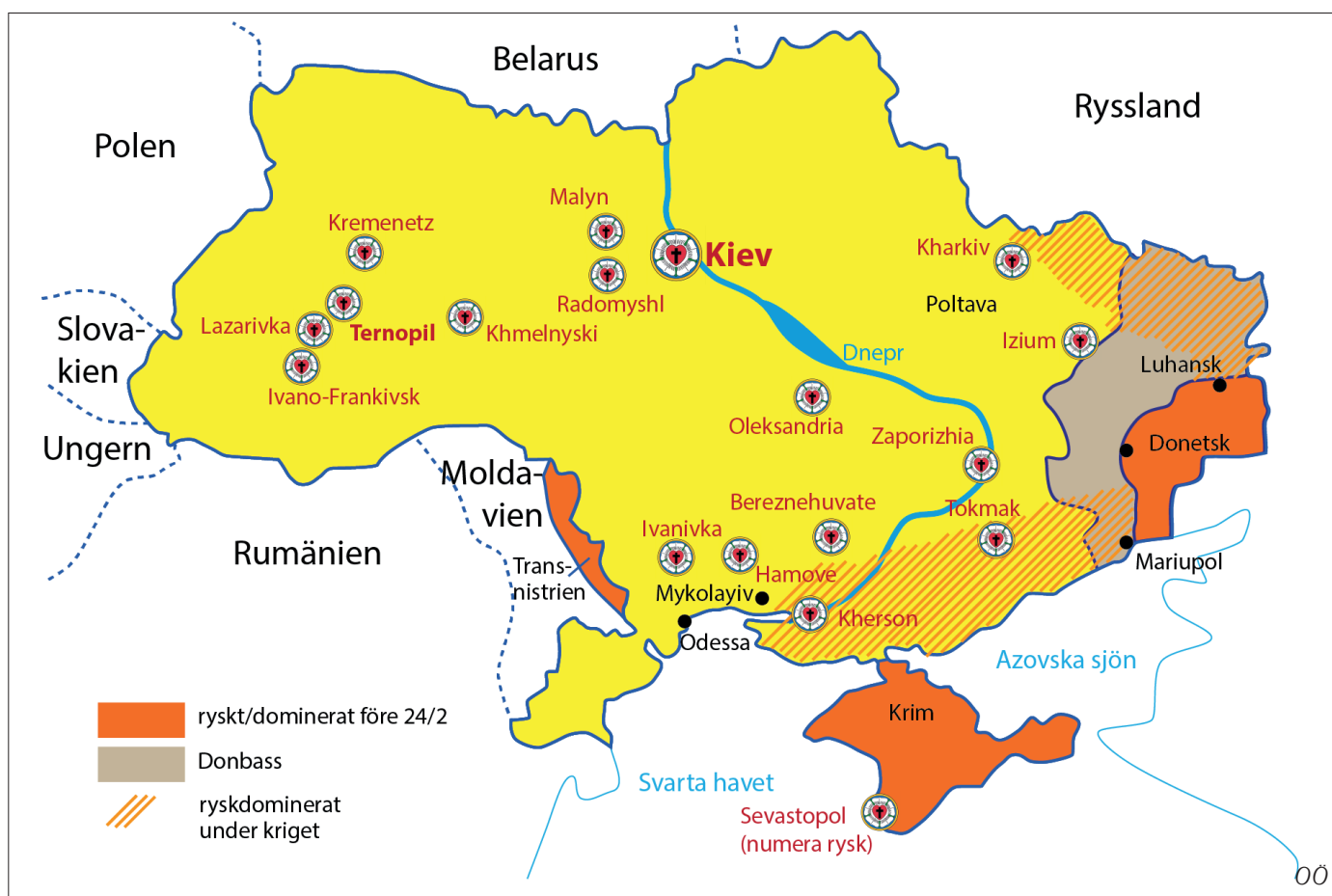
uppstod många lutherska församlingar. Det fanns en strävan till återförening med de ortodoxa, ledd av fursten Kostyantyn Ostrozky. Det misslyckades då det högsta prästerskapet motsatte sig. Den katolska kyrkan stöddes av de civila myndigheterna och lyckades nästan utplåna lutherdomen, men orsakade också nedgång i det andliga livet.

Mellan världskriget skedde en renässans för den ukrainska lutherska kyrkan. I den västliga delen, som tillhörde Andra polska republiken, tilläts predikan av Kristi evangelium. Efter att den självständiga ukrainska staten gått under och blivit en sovjetrepublik blev 1930-talet en svår tid med svält och deportationer. En grupp ortodoxa och grekisk-katolska präster vände sig till den gamla evangeliska läran och samlade ett betydande antal kristna i Ukrainas evangelisk-lutherska kyrka av den Augsburgska bekännelsen, föregångaren till den nutida lutherska kyrkan.

Den andliga ledaren var pastor *Teodor Yarchuk*, som gav ut en evangelisk psalmbok och reviderade den bysantinska liturgin. Han sägs ha gjort lika mycket för den österländska kyrkan på 1900-talet som Martin Luther gjorde för den västerländska kyrkan på 1500-talet.

Andra världskriget drabbade Ukraina hårt. Kyrkoledare arresterades och dödades av KGB, man konfiskerade litteratur och en mängd kristna dog i fångelser och koncentrationsläger. Teodor Yarchuk fängslades och avrättades av NKVD (Sovjetunionens hemliga polis) 1940.

Ett missionssällskap inom ELS, *Thoughts of Faith*, påbörjade mission i Ukraina 1979. Pastor Mykhailo Tymchuk, som lyckats fly till USA, hade varit ledare för den ukrainska kyrkan i exil i USA och stödde återupprättande av ULC genom detta missionssällskap. Numera är det WELS som bär sponsransvaret för ULC, medan

ELS stöder genom välgörenhetsfonden *Gift of Life*, som inledde sin verksamhet 1992 (<http://www.giftoflife.org.ua/us/>).

Kyrkans episkopat registrerades officiellt 1996. Ca 25 pastorer har fått sin utbildning i det teologiska seminariet S:t Sophia i Ternopil fram till 2013 under ledning av pastor John Vogt från WELS.

Gudstjänstlivet uppvisar starka drag från den österländska kyrkans tradition. Det som främst skiljer från de västerländska kyrkorna är att man följer den julianska kalendern. Man firar jul den 6 januari. Påsk och pingst infaller ofta senare än hos oss. Man följer samma kalender som den rysk-ortodoxa kyrkan. I mässliturgin märks flera litaniaböner.

ULC uppger ett medlemsantal på 2 500. Antalet församlingar är för närvarande 17 och antalet

pastorer är 11. Det har skett rätt stora omställningar under senare tid: när Krim blev ryskt upphörde församlingen i Simferopol och Sevastopol överfördes till den ryska kyrkan, som leds av WELS. En tysk församling i Mykolayiv har bett ULC betjäna dem. Pastorn i församlingen i Transnistrien deltar i ULC:s pastorskonferenser. Den tidigare ULC-pastorn Andriy Honcharuk, som är känd av många, har med sin familj flyttat till Wittenberg, där han verkar bland ukrainska och ryska flyktingar.

Särskilt församlingen i Izium har varit hårt drabbad av striderna. Ingen av pastorerna har rapporterats dödade eller skadade. Vi fortsätter att be för dem, för den ukrainska kyrkan och för landet i dess svåra prövningar.

Ola Österbacka

Gudstjänst i Kiev ledd av biskop Horpynchuk.

Källor:

<https://celc.info/membership/member-churches/ukrainian-lutheran-church/>
<https://svenska.yle.fi/a/7-1337820>
<https://www.dn.se/nyheter/varlden/ukrainas-sjalvstandiga-ortodoxa-kyrka-ett-faktum/>
<https://tof.org>
<https://sv.wikipedia.org/wiki/Ukraina>
 Privat information: pastor John Vogt, WELS

Räddning undan förföljare – Psalm 31

Det engelska bibelsällskapet lanserade i början av kriget en starkt berörande video där barn och familjer läser Psalm 31 i källare och skyddsrum. <https://www.biblesociety.org.uk/>

Till dig, HERRE, tar jag min tillflykt.

Låt mig aldrig behöva skämmas, rädda mig i din rättfärdighet.

Vänd ditt öra till mig, skynda till min räddning!

Var min fasta klippa, en borg till min frälsning, för du är min klippa och min borg.

Du ska leda och föra mig för ditt namns skull,

du ska lossa mig ur nätet de lagt ut för mig, för du är mitt beskydd.

I din hand överlämnar jag min ande. Du har friköpt mig, HERRE, du trofaste Gud.

Jag hatar dem som håller fast vid tomma avgudar, jag litar på HERREN.

Jag vill jubla och glädjas över din nåd, att du ser mitt lidande och känner min själ i nöden.

Du utlämnar mig inte i fiendens hand, du ställer mina fötter på rymlig plats.

Förbarma dig över mig, HERRE, jag är i nöd! Grämlse förtär mitt öga, min själ och min kropp.

Mitt liv försvinner i sorg, mina år i suckan. Min kraft är bruten genom min synd,

mina ben förtärs för alla mina fienders skull.

Jag har blivit en skam för mina grannar och en skräck för dem som känner mig.

De som ser mig på gatan flyr för mig.

Jag är glömd och borta ur deras hjärtan, som död, jag har blivit som ett krossat kär.

Jag hör vad många viskar, skräck från alla håll!

De gaddar ihop sig mot mig, smider planer för att ta mitt liv.

Men jag litar på dig, HERRE, jag säger: "Du är min Gud."

Min tid är i dina händer.

Rädda mig från mina fienders hand, från dem som förföljer mig.

Låt ditt ansikte lysa över din tjänare, fräls mig genom din nåd.

HERRE, låt mig inte behöva skämmas, jag ropar till dig!

Låt de gudlösa få skämmas, låt dem tystna i dödsriket.

Låt lögnarnas läppar förstummas, de som talar fräckhet i högmod och förakt mot den rättfärdige.

Hur stor är inte din godhet, som du sparar åt dem som vördar dig

och visar i människors åsyn mot dem som flyr till dig!

Du tar dem i ditt ansiktets beskydd mot människors intriger,

du gömmer dem i din hydda undan elaka tungor.

Lovad är HERREN! Han har visat mig sin underbara nåd i en belägrad stad.

Jag sade i min ångest: "Jag är avskuren från dina ögon!"

Men du hörde min bön om nåd när jag ropade till dig.

Älska HERREN, alla ni hans trogna!

HERREN bevarar de trofasta, men den som handlar i högmod straffar han strängt.

Var starka och modiga i era hjärtan, alla ni som hoppas på HERREN!

CELC-kyrkor hjälper där livet krossats genom den ryska invasionen

Kiev, Cherson, Lviv och Donetsk är städer i Ukraina som gett upphov till rubriker då de blivit attackerade av ryska gevär och missiler. Det är också städer där vår systerkyrka ULC, Lutherska kyrkan i Ukraina, har eller har haft församlingar. Så vitt den som skriver detta vet har ingen av pastorerna eller medlemmarna i dessa församlingar blivit skadade och inga av deras kyrkor eller hem har förstörts. Tack, Herre! Jag har faktiskt inte hört om någon direkt skada som drabbat pastorer eller medlemmar i de 17 församlingarna i ULC. Men många har flytt från sina hem med väldigt få tillhörigheter eller ingenting alls och de lever nu som flyktingar utan att veta hur det ska bli i framtiden. Men alla plågas svårt av hur deras land förstörs och av den meningslösa förlusten av tusentals liv. Jag är säker på att vi alla har bett att Herren ska göra slut på detta ondskefulla krig.

Krigets fasa har dock fått bröder och systrar i vår CELC-gemenskap att återspegla Kristi kärlek till andra på ett mycket meningsfullt och nödvändigt sätt. Låt mig dela med mig några exempel på hur kyrkor i vår gemenskap har varit aktiva.

- Pastor Martin Vrsecky i vår tjeckiska systerkyrka hyrde en stor buss och körde in i Ukraina för att rädda flyktingar genom att fylla bussen och föra dem till säkerhet i Plzen.
- WELS Board for Missions och WELS Christian Aid and Relief arbetar hand i hand med ULC för att distribuera hjälp både till medlemmar i kyrkan och andra nödställda. WELS har också gett bistånd till flyktingar på andra platser. I Bulgarien har t ex pastor Iliyan Itsov fått pengar till kläder åt flyktingar i närheten av hans romska hemby.
- I Berlin har pastor Reimund Hübener och hans familj i Evangelisk-Lutherska Frikyrkan gett Nataliya Zubritsky och hennes två barn själavård och vänskap. Nataliya arbetade troget som tolk och översättare vid St. Sophia Seminary tills hon och barnen lyckades fly från Ukraina med endast några få ägodelar i ett par väskor. Nu försöker de börja ett nytt liv i Tyskland.
- Från Polen fortsätter ELS Gift of Life sända förnödenheter till Ukraina. Nick och Kerry Laper är föreståndare för Gift of Life. De rapporterar att bussarna med medicinsk hjälp och tandvård fortfarande är öppna i Ternopil och att läkarna och tandläkarna fortsätter att ta hand om alla som behöver hjälp.

ULC-kyrkan i Kremenets, Wikimedia Commons.

- Det amerikanska TV-bolaget FOX news lyckades få en intervju med ledaren i ULC, biskop Horpynchuk. Han sa att han hade flytt från Kiev och bodde i ett säkert område. Han sa också att han och många andra i ULC tillsammans arbetar med att hjälpa människor som flytt från sina hem och försöker nå säkerhet i grannländer.

Jag vet också att över hela världen har människor skickat pengar till humanitär hjälp genom sina kyrkor och översvämmat Guds tron med sina böner. Det är svårt att tro att detta angrepp och försök att inta ett suveränt land kan inträffa i Europa på 2000-talet. Men en god sak som Gud har låtit det föra med sig är att han har gett oss alla ett sätt att i handling återspegla Kristi kärlek genom att försöka hjälpa dem som är drabbade och hemlösa.

John Vogt, tidigare rektor vid St. Sophia Seminary i Ukraina

FINNS DET MER ÄN EN VÄG TILL HIMLEN?

Min granne tror inte på Gud, men han är den trevligaste människa jag har träffat någonsin. Jag har hört att det finns samfund som säger att Jesus inte är den enda vägen för en människa att komma till himlen. Kan det stämma?

När det gäller matematik finns det bara ett sätt att få rätt men många sätt att få fel. Bibeln lär oss att Jesus är den enda vägen till himlen. Men det påståendet är inte populärt i dagens samhälle. Fler och fler människor, även en del kristna, har den åsikten att det finns många sätt att komma till Gud.

Förstå vem Gud är

Vi behöver inse att Gud är helig. Vet du hur profeten Jesaja reagerade när han såg Gud på hans tron? Det var inte med lovprisning och vördnad. Det var med skräck. Han sa: *Ve mig, jag förgås! För... mina ögon har sett Kungen, Herren Sebaot* (Jes 6:5).

För oss som nytestamentliga kristna kan en sådan fruktan tyckas främmande. Det kanske beror på att vi föreställer oss Jesus med ett litet lamm i sina armar. Och den bilden är alldeles riktig! Vilken tröst! Gud är kärlek.

Men Gud är också helig. Han sa till Mose: *Mitt ansikte kan du inte få se, för ingen människa kan se mig och leva* (2 Mos 33:20). Tänker vi att närheten till Gud är en omistlig rättighet snarare än en obeskrivlig gåva? Vi är inte heliga och fullkomliga. Vi måste inse att det inte är något fantastiskt med nåd om inte Guds helighet är fruktansvärd.

Behovet av en medlare

Alla människor, inklusive de trevligaste vi känner, behöver en medlare för att närma sig en helig Gud. Om vi vill komma nära Gud behöver vi vara fullkomliga, inte bara

göra så gott vi kan. Vi behöver en Frälsare. Så Gud gav oss det. Jesus kom hit till världen och visade oss vem Gud är. Jesus visade oss att Gud är helig genom att i vårt ställe ta på sig alla synder som skiljer oss från Gud och betala för dem på korset. Jesus visade oss att Gud är kärlek eftersom han vann förlåtelse och evigt liv åt oss.

I templet skilde ett tjockt förhänge folket från den plats som symboliserade Guds närvaro. Budskapet var tydligt: Syndiga människor kan inte stå inför en helig Gud! När Jesus dog revs detta tempelförhänge i två delar uppifrån och ända ner. Varför? För att våra synder är borta.

Bara en väg

Vet du vad som skiljer kristendomen från alla andra religioner i världen? Alla andra religioner lär att vi måste göra goda gärningar för att blidka Gud.

Kristendomen lär att vi gör goda gärningar, inte för att blidka Gud utan för att Gud är blidkad. Å ena sidan kan ingen göra någonting för att komma till Gud. Å andra sidan kan precis alla komma till Gud. Det inkluderar även dig, mig och din granne som inte tror på Gud.

Vad ska du då göra? Älska din granne, var hans vän och lyssna på vad han har att säga. Låt honom sedan få höra om Jesus som är enda vägen till himlen. Det är en underbar välsignelse när Gud ger oss goda grannar här i livet. Det är en ännu större välsignelse att ha grannar för evigt i himlen!

*David G Scharf
Forward in Christ 2 2020*

JONA

Jonas bok är en av de böcker i Bibeln som bibelkritiken gått åt allra hårdast. Det som berättas här kan inte ha inträffat! Ett stort Bibellexikon skriver att det är en berättelse om moral, en liknelse. Det är vacker prosa, en berättelse i likhet med den barmhärtige samariten.

Frågan om Jonas boks historicitet är viktig, eftersom Jesus flera gånger hänvisar till den som en historisk berättelse och till och med förväntar sig att nineviterna ska uppstå i domen (Matt 12:41). Gud hade en plan för folket i Nineve. Han ville rädda dem från deras synder. Han ville att folket skulle hålla sig till honom. Det var därför han skickade Jona att predika för dem. Boken inleds med orden: *Herrens ord kom till Jona* (Jona 1:1) och avslutas med att Herren säger:

Skulle då inte jag bry mig om Nineve, den stora staden? (4:11).

Profeten

Bibeln skriver tydligt att Jona är en historisk person, Amittais son från Gat-Hahefer. Jona betyder duva och Amittai sanningsenlig. Jona levde på 700-talet, 80 år efter Elisha och strax före Amos, Hosea, Jesaja och Mika. Han förutsade att Jerobeam II skulle vinna betydelsefulla segrar (2 Kon 14:25).

Det berättas i Bibeln om många som får Guds kallelse men försöker slippa ifrån den. Jeremia tycker han är för ung, Mose att han inte har talets gåva och Gideon att han

är yngst i en obetydlig släkt. De tvekar, men inte Jona. Han bara flyr när han blir kallad att predika i Nineve. Han hoppar på en båt som ska åt rakt motsatt håll, men båten råkar i sjönöd. Jona får skulden och blir kastad i havet där han blir slukad av en stor fisk som tre dygn senare kastar upp honom på land. Jona får erfara att det inte går att fly eller gömma sig för Gud.

Albertus Pictor, väggmålning från 1400-talet. Härkeberga kyrka.

Trots hans märkliga handlande finns en hel bok i Bibeln namngiven efter honom. Gud använder oss, trots att vi är som vi är.

Innehållet

Boken är känd av de flesta pga att Jona blev slukad av den stora fisken och sedan uppkastad på land. Detta blir för mycket för den moderna vetenskapen som kallar Jonas bok en legend.

Jesus däremot håller berättelsen om Jona för sann. I sitt samtal med de skriftlärda hänvisar han till den. Jona lever i fiskens buk, han vändas och ängslas och ber till Gud om befrielse ur dödens grepp. Hans

bön är en syndabekännelse över att han inte följde Herrens råd.

Jona ber: *Jag ropade till HERREN i min nöd, och han svarade mig* (2:3).

Jona ropade ur djupen till Gud och blev räddad. På tredje dagen kom räddningen. På tredje dagen skedde också räddningen för hela människosläktet. Dödens seger var kort. Den varade bara tre dagar. Så pekar berättelsen i Jonas bok fram mot Jesu död och uppståndelse.

Hedegård/Saari-salo var sunna bibelforskare med respekt för bibelordet. De skrev i *Biblisk Uppslagsbok*: "Den så förhånade Jonaboken lämnar ett glänsande bevis på de bibliska framställningarnas noggrannhet, ty denna boks skildring av Nineve har genom nya arkeologiska upptäckter skildrat att stadens topografi stämmer."

Jonas predikan var kort och enkel: "Om 40 dagar kommer staden att förstöras om ni inte omvänder er." Nineviterna trodde på Guds ord genom Jona och omvände sig. De utlyste fasta och klädde sig i säcktyg. Jona har blivit kallad den förste hednamissionären.

Det var inte bara de otroende i det forna Nineve som behövde omvända sig. Det behöver också vi som är moderna Jona. För ingen förstår djupet i denna lilla bok om han inte upptäcker Jona i sig själv och blir omvänd genom Guds gränslösa nåd.

Ingvar Adriansson

GUDS VÄGAR ÄR FÖRUNDERLIGA

I september kallade Gud oväntat hem ordföranden i LBK:s albanska systerkyrka, Agron Mece, bara några dagar före hans 70-årsdag. Några av oss minns honom som flitig deltagare i CELC-möten, alltid åtföljd av hustrun Vitori. Här följer i sammandrag en minnesteckning av pastor Luke Wolfgramm.

Vitori och Agron Mece.

Agron Mece växte huvudsakligen upp i hamnstaden Durrës vid Adriatiska havet.

Han återvände till Durrës efter akademiska studier i ryska och albanska i huvudstaden Tirana. Han arbetade bl a som lärare, utbildningsadministratör och rysk översättare för ett exportföretag. Under tiden i Tirana mötte han Vitori Kasa som studerade engelska vid universitetet. De gifte sig och fick två barn.

Den helige Ande vann Agrons hjärta på ett mycket intressant sätt. Vitori översatte i början av 1990-talet några brev från en amerikansk WELS-medlem som ville att hans albanska släktingar skulle lära känna vår Frälsare. Berörda av evangeliet sökte Agron och Vitori kontakt med två WELS-missionärer som vägledde dem och gav dem näring i deras nyväckta tro på Kristus. 1995 döptes de. Eftersom de inte hade någon präst döpte först Vitori sin man och sedan döpte han hustrun och barnen.

Agron började genast bjuda in till gudstjänster i sitt hem. Han läste predikningar av WELS-missionärer i

Bulgarien, översatta till albanska av Vitori. Missionärerna började regelbundet resa till Durrës för att undervisa och förbereda Agron för prästtjänst. När det blev inbördeskrig i Albanien 1997 gömde Agron dem i sin lägenhet och hjälpte dem 1998 att fly till säkerhet på en italiensk båt. Gud gav sitt beskydd åt Meces och de troende i Albanien.

Efter några år i Kanada

2003-2006 kom familjen Mece tillbaka till Albanien och köpte en lägenhet i huvudstaden Tirana. Här samlade han med Guds hjälp en församling. Även i hamnstaden Durrës bildades en församling betjänad av högskolestudenten Mikel Bishka. Agron och Mikel fick utbildning av lärare från WELS, bl a John Vogt. År 2013 blev de båda prästvigda i närvaro av flera pastorer från WELS.

Gud gav Agron kraft att tjäna själar i Albanien i över tjugo år. De som sörjer honom säger att han var som klippt och skuren att vara pastor. Han älskade människor och ville hjälpa dem. Under sin tjänstgöring visade han på den frid, glädje, värme och generositet som Guds Son gav genom att offra sig på korset för att förlåta oss skyldiga och vinna evigt liv åt oss i vår Fars himmelska hem.

Prästvigning i Indien

Den 25 mars 2022 avlade 18 män prästexamen efter sju års utbildning vid Lutherska Seminariet i Guntur, Andra Pradesh, Indien som drivs med stöd från WELS. Christ Evangelical Lutheran Ministries of India är en del av vår kyrkogemenskap CELC.

SKIDLÄGER I KÅBDALIS

Efter två år av pandemi fick vi äntligen samlas igen för skidläger i Kåbdalis. Nitton förväntansfulla deltagare från flera av våra församlingar, även från vår systerkyrka i Finland, samlades för att ta nattåget till Älvsbyn. När vi kom fram på morgonen väntade en timmes bussresa innan vi slutligen anlände till Kåbdalis. I Kåbdalis sken solen och termometern visade över 10 grader - och så härligt skulle vädret fortsatt vara tills det var dags för hemresa. Vi fick fyra fantastiska skiddagar, men även fin undervisning. På morgnarna samlades vi till morgonandakt, och på kvällarna hade vi bibelstudium och kvällsandakt. På långfredagen samlades vi i skidbacken 15.00, vid den tid då Jesus dog, för andakt och en tyst minut. Sista kvällen ordnades en frågelåda där alla som ville fick ställa anonyma frågor som Peter sedan svarade på och vi alla samtalade kring. Trötta i benen och stärkta i tron steg vi på nattåget på söndagskvällen. Tacksamma för så fin gemenskap i Kristus!

Emilia Stare

KYRKONYTT

DOP

Niilo Isak Penttinen
Son till Maria och Johannes Penttinen
Född 20/3 2022, döpt 27/3 2022
S:t Markus församling, Ljungby

DOP OCH MEDLEMSUPPTAGNING

Daniel Fjellström
10/4 2022
Lutherska Bekännelsekyrkan i Stockholm

KONFIRMATION

Vincent Einarsson, Edith Slättenbäck
14/5 2022
S:t Markus församling, Ljungby

”Trygghet i den sista tiden”

Strandgården 27–31 juli 2022

Onsdag

16.00 Körövning parallellt med nyckelutlämning
19.00 Välkomsthälsning och aftonbön (IA)

Torsdag

09.30 Morgonbön
10.00 Föredrag: Blir det fred på jorden? (BE)
11.00 Föredrag: Alla mina dagar blev skrivna i din bok (KW)
15.30 Föredrag: Jesu förutsägelser om den yttersta tiden (PÖ)
16.15 Gruppsamtal
19.00 Aftonbön

Fredag

09.30 Morgonbön
10.00 Föredrag: Förföljelser av de kristna (StS)
11.00 Föredrag: Guds omsorg om de sina (AN)
14.00 Damlagsmöte
15.30 Föredrag: Jesu seger över den oheliga treenigheten (SH)
16.15 Gruppsamtal
19.00 Aftonbön

Lördag

09.30 Morgonbön
10.00 Årsmötesförhandlingar
15.00 Föredrag: Det dubbla medborgarskapet (KW)
16.00 Arbetet med psalmboken, Presentation och samtal
19.00 Musikgudstjänst (AE & MB)

Söndag

10.00 Högmässa med HHN (IA)
12.00 Lunch och avslutning

Måltider

Varje dag 8.00 frukost, 12.30 lunch, 17.30 kvällsmat
Direktsändning planeras. Se närmare: www.bekannelse.se

Åkalla Herrens namn

Här är ingen skillnad mellan jude och grek.

Alla har samme Herre, och han ger av sin rikedom till alla som åkallar honom.

Var och en som åkallar Herrens namn ska bli frälst.

Men hur ska de kunna åkalla den som de inte har kommit till tro på?

Och hur ska de kunna höra om ingen predikar? Och hur ska några kunna predika om de inte blir utsända? Som det står skrivet: Hur ljuvliga är inte stegen av dem som förkunnar det goda budskapet!

Men alla ville inte rätta sig efter evangeliet. Jesaja säger: Herre, vem trodde vår predikan? Alltså kommer tron av predikan och predikan genom Kristi ord (Rom 10:12-17).

LJUDET AV EN VÅLDSAM STORM drog fram genom rummet, tungor som av eld satte sig på deras huvuden och alla Jesu lärjungar talade plötsligt språk som de aldrig hade lärt sig. Folk från avlägsna länder hörde det och samlades i skaror för att se det underliga som hände. En del gjorde också narr av dem.

Lärjungarna tittade ut och såg att de hade en fångslad åhörarskara. Men vad nu? Vad skulle de göra nu? De steg fram och aposteln Petrus predikade om Jesu död och uppståndelse. Han sa: *Omvänd er och låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att era synder blir förlättna* (Apg 2:38).

Om lärjungarna hade hållit tyst den där dagen skulle tre tusen människor inte ha blivit döpta. Om de hade hållit tyst skulle dessa parter, meder, elamiter och alla andra inte ha fått höra ordet

om Kristus. Men lärjungarna talade! Budskapet hördes och den helige Ande omvände faktiskt tre tusen på en enda dag (Apg 2:41).

Ibland får det oss att darra av förskräckelse när Gud lägger ett sådant ansvar på ofullkomliga människors axlar. Men det kommer inte an på oss att välja vilka som ska lyssna och vilka som ska bli omvända. Anropa Herrens namn och be om mod att framföra evangeliets budskap. Anropa Herrens namn och be honom välsigna och ge framgång. Gläd dig över dessa ord när du går in i detta arbete: *Var och en som åkallar Herrens namn ska bli frälst.*

Helige Ande, fostra trogna präster, ivriga åhörare och glada kristna. Välsigna våra händers arbete. Amen.

Ur Meditations